

TEN GELEIDE BIJ 2020/1 EN 2 NIEUW EN OUD

Matthias E. STORME
co-directeur TPR

L.S.,

We belanden eindelijk nog eens in uw postbus, en vervolgens hopelijk op uw werkblad of nachttafeltje (om andere mogelijke plaatsen niet te vermelden). En wel met een stevig (dubbel)nummer, vol privaatrecht en met name verbintenissenrecht, goederenrecht en rechtspersonenrecht, voorafgegaan door beschouwingen in “De redactie privaat” door Bart Krans over de positie en rol van de “hoogste” nationale rechters. Het vervolgens aan bod komende onderwerp “financiële overmacht” is door de opkomst van een epidemie onverwacht een heel stuk belangrijker geworden en de bijdrage van Rik Baete heeft daardoor een bijzondere actualiteit. Maar ook het gebruik van opties is in tijden van onzekerheid een instrument dat een nadere analyse verdiende, die in dit nummer door Frederik Van den Abeele wordt gemaakt. Met een nieuw Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, en op de achtergrond unierechtelijke ontwikkelingen, komt ook een stevige bijdrage over belangenconflicten in vennootschappen bijzonder gelegen, in dit geval door Tom Vos. En in het licht van de ambitie van ons Tijdschrift om de Nederlandstalige rechtsliteratuur zonder grenzen te bevorderen, zijn we bijzonder verheugd hierbij een eerste *Driespraak* te publiceren over Belgisch, Nederlands en Zuidafrikaans recht, met name over de verkrijgende verjaring. Als hoofdschotel tenslotte krijgt u een zeer uitvoerige bespreking door Vincent Sagaert van het nieuwe goederenrecht dat op 1 september 2021 in werking treedt. Niet alle vragen zijn ermee beantwoord, maar het vormt intussen toch al een uitstekend instrument om u op die inwerkingtreding voor te bereiden en om nadien als gezaghebbende commentaar te worden geconsulteerd.

Sinds Allerheiligen - 1 november - 2020 bestaat het Burgerlijk Wetboek uit slechts 39 artikelen. Zijn alle andere heiligen gesneuveld? Ik moet er wel onmiddellijk bij vertellen dat er op 1 september al minstens 188 artikelen bijkomen (waaraan zoals gezegd overigens een groot deel van dit nummer is gewijd). Alle andere bepalingen van ons Burgerlijk Wetboek, in grote delen nog rustig bezit sinds 1804, zijn gedegradeerd tot, zo heet het nu officieel

“Oud Burgerlijk Wetboek”. Maar oud is niet *out*. Het grootste deel van dat Wetboek blijft van kracht. Voor sommige delen zijn er wetsvoorstellen aanhangig in het parlement, maar aan de herziening van grote delen - met name diegene die het meest nood hebben aan herziening zoals vele bijzondere overeenkomsten - is nog helemaal niet begonnen. Dat Wetboek van voor 4 april 2019 zal dus nog lang deel uitmaken van het geldend recht. Dat betekent ook dat het woord “oud” geen kwalificatie van het Wetboek zelf kan zijn, maar slechts een deel van de officiële naam om dat Wetboek te onderscheiden van dat van 4 april 2019 (al is ook die datum natuurlijk maar voor minder dan 2% correct en dus voor meer dan 98 % *fake*). Hoe ongelukkig de keuze van de wetgever ook moge geweest zijn om het onderscheid tussen beide instrumenten te maken door een ervan oud te noemen (een bekende retorische truc) - teksten moeten op hun merites worden beoordeeld, en niet door etiketten gediskwalificeerd worden -, als het deel is van de officiële naam zullen we het dus maar gebruiken, maar dan natuurlijk wel met dezelfde hoofdletter als burgerlijk en wetboek (Oud Burgerlijk Wetboek), reden waarom ik voorstel het dus ook tot “OBW” af te korten (“oud” en “burgerlijk” zijn immers allebei adjectieven en dienen dus of beiden of geen van beiden met hoofdletter te worden geschreven). Toch zijn daarmee nog niet alle problemen inzake citeerwijze opgelost. Sommige bepalingen van het Wetboek van 1804 maken sinds de naamswijziging geen deel meer uit van dat Wetboek, met name de bepalingen van bewijsrecht, zodat het ook vrij absurd is om het nu te hebben over het voormalige artikel 1326 Oud Burgerlijk Wetboek, dat nooit anders dan artikel 1326 Burgerlijk Wetboek is geweest. Maar de bepalingen van het goederenrecht van 1804 maken/maakten van 1 november 2020 tot 31 augustus 2021 wel deel uit van dat Oud Burgerlijk Wetboek, en worden vanaf 1 september 2021 voormalige artikelen van het dan nog geldende Oud Burgerlijk Wetboek. Die kunnen we dan dus wel als “voormalig artikel 544 OBW” citeren. Het was natuurlijk allemaal veel eenvoudiger geweest om de naam van een wetboek niet retroactief te wijzigen en te usurperen. Bovendien is een verschillende benaming geheel overbodig aangezien er door het verschil in nummering (gelede in plaats van ongelede nummers) toch geen enkele verwarring mogelijk is. Misschien moeten we dan toch maar voor beiden gewoon “BW” blijven gebruiken?